

veiebragt en den 16de August 1882 dateret Bevidnelse af, at Andrageren „stedse har ført en i enhver Henseende agtværdig Wandel“; og denne Bevidnelse er undertegnet af 16 Borgere i Kjøbstaden, blandt hvilke de 3, betegnede sig som forhenværende Medlemmer af Byraadet og 1 som Medlem af Skolekommissionen, medens en femte „har haft med de kommunale Bestillinger at gjøre i 30 Aar“. Endelig foreligger en paa givne Anledning fra daværende Byfoged og Politimester i Nykjøbing paa Sjælland, Muus, til Holbæk Amt „som Politimester“ afgiven Erklæring af 9de Oktober 1882, hvori Politimesteren meddeler, at der ofte for ham er klaget over den Maade, hvorpaa Vilja „driver sit Kandidori, hvor der siges netop at komme en Del unge Folk, Kommiss'er osv, ligesom Manden er tilbøielig til Drif, hvis man da ikke allerede kan sige, at han er forfalden“ (jfr. Indenrigsministerens Skrivelse af 23de November 1882, aftrykt i Udvalgets foreløbige Betænkning af 14de December s. A.) — Grunden til, at de to Bevidnelser eller Erklæringer ere udstedte saa længe efter Andragendets Indsendelse til Indenrigsministeriet, vil fremgaa af det Følgende. Med Hensyn til en Yttring i Ministerens Skrivelse af 23de November 1882 til Udvalget: at „som bekjendt er det nem-

lig en mangeaarig saft Praxis — der iøvrigt grunder sig paa derom fra Rigsdagens Side i sin Tid fremsat Fordring —, at Ingen optages paa Lovforslaget om Indfødsrets Meddelelse, med mindre han dertil har erholdt. . . . . sin Politiovrigheds Attest om, at der Intet er at udsætte paa hans Wandel“, da kjender Udvalget ingen saadan Praxis. Rigsdagen vides ingen saadan Fordring at have fremsat, ligesom heller Indenrigsministeriets Cirkulære af 23de Juni 1879 med et Ord nævner „Politiovrigheden“. Forsaavidt kunde Udvalget gjerne have undladt at tage Hensyn til „Politimesterens“ ovennævnte Erklæring, saa meget mere som denne ikke synes at bevise, at Andragerens Wandel har været saaledes, at den gjør ham uværdig til at faae Indfødsret. — Af en Skrivelse af 29de December 1882 fra bemeldte Politimester Muus til Holbæk Amt ses, at Ministeriet (jf. dettes Skrivelse af 8de ds.) har affordret ham yderligere Erklæring om Vilja. I den Anledning har den nu forflyttede Muus henvendt sig kun til en af de Personer, som havde underskrevet Anbefalingen af 16de August 1882. Af Muus's Skrivelse vil imidlertid Følgende have Interesse i den her omhandlede Henseende:

„Paa mit Spørgsmaal, om hatt ikke ansaa Manden for at være noget forfalden, erklærede han, at han ikke vilde kalde ham mere forfalden end Folk, som havde den Slags Værtshuse, i Regelen bleve efter ikke lang Tids Forløb; han vilde kalde ham „halvt forfalden“. Paa mit Spørgsmaal, om nogen af de andre Underskrivere havde den samme Mening om dette Punkt, erklærede han, at det troede han, at ikke Noget i Byen kunde være fri for. Han tilføiede derhos, at Vilja var kommen til ham med Anmodning om at underskrive, idet han havde fortalt, at Byraadet ikke havde været fuldtalligt, og han derfor var bleven raadet til at faae Erklæring fra tidligere Medlemmer af Kommunalbestyrelsen

Hvis det forlanges, vil der kunne ske en Afhøring af samtlige Underskrivere (der muligens endog have forset sig imod A. B. Strfl. § 155), men idet jeg nu skal forlade Byen, vilde det ganske vist være mig kjær, om et saadant Forhør over Folk, med hvem jeg tilbøielig har staaet i mangeaarig Forbindelse, og som tilbøielig have ganske andre Forestillinger om Betydningen af at underskrive Noget, kunde ske ved en Anden.“

Det bemærkes, at den nævnte § 155 i Almindelig borgerlig Straffelov handler om „falsk skriftlig Erklæring“ eller skriftlig Bevidnelse af „Noget, hvorom man ingen Kundskab har“ (til „Brug i Retsforhold“).

Som man ser, staaer her Politimesteren (Muus) og Sognepræsten (Provst Ponsaing) imod hinanden. Den Første synes at sigte for „falsk skriftlig Erklæring“ ell. Sign. alle de Borgere, som har bevidnet Viljas agtvær-